

4. Басараб Р. Нормативно-правова регламентація діяльності Генерального прокурора України / Р. Басараб // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. — 2014. — № 1. — С. 6–12.
5. Полянський Ю.Є. Долежан В.В. Посилення гарантій незалежності органів прокуратури та прокурорів // Ю.Є. Полянський, В.В. Долежан / Реформування органів прокуратури України : проблеми і перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (2-3 жовтня 2006 року). — К.: Академія прокуратури України. — 2006. — С. 57–62.
6. Ніндіпова В. Окремі питання визначення правового статусу Генерального прокурора України / В. Ніндіпова // Реформування органів прокуратури України : проблеми і перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (2-3 жовтня 2006 року). — К.: Академія прокуратури України. — 2006. — С. 63–66.

ІСКЕНДЕРОВ Е. Ф.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
кандидат юридичних наук

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДИРЕКТОРА НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

З прийняттям у 2012 році прийняттям КПК України суттєво змінені й система органів досудового розслідування, яка визначена ст. 38 КПК України [1]. Так, відповідно до ч. 1 цієї статті органами досудового розслідування (органами, що здійснюють дізнання і досудове слідство) є: 1) слідчі підрозділи: а) органів Національної поліції; б) органів безпеки; в) органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства; г) органів державного бюро розслідувань; 2) підрозділ детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України

Особливе місце в системі органів досудового розслідування займає Національне антикорупційне бюро України (далі — НБР), яке відповідно до ст. 1 Закону України від 14 жовтня 2014 року «Про Національне антикорупційне бюро України» [2] є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових.

Завданням Національного бюро є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

Законом визначається, що Національне бюро складається з центрального і територіальних управлінь та є юридичною особою публічного права.

Керівництво діяльністю Національного бюро здійснює його Директор, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України в порядку, визначеному цим Законом.

Верховна Рада України за наявності підстав, визначених пунктами 6-11 частини четвертої статті 6 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», за пропозицією не менш як третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України може прийняти рішення про звільнення Директора Національного бюро з посади.

Директором Національного бюро може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше десяти років, досвід роботи на керівних посадах в органах влади, установах, організаціях, у тому числі за кордоном, або міжнародних організаціях не менше ніж п'ять років, володіє державною мовою та здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

Згідно з вимогами цього Закону: 1) вищою юридичною освітою є освіта, здобута в Україні (або на території колишнього СРСР до 1 грудня 1991 року) за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, а також вища юридична освіта за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, здобута в іноземних державах; 2) стажом роботи в галузі права є стаж роботи особи за спеціальністю після здобуття нею вищої юридичної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, а також вищої юридичної освіти за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, здобутої в іноземних державах.

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка впродовж двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади, незалежно від тривалості, входила до складу керівних органів політичної партії або знаходилася у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією.

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка не відповідає обмеженням, передбаченим пунктами 1-7 частини першої статті 13 цього Закону «Про Національне антикорупційне бюро України».

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка не пройшла перевірку у порядку, встановленому Законом України «Про очищення влади» [3], з метою відновлення довіри до влади та створення умов для побудови нової системи органів влади відповідно до європейських стандартів.

Директор Національного бюро призначається строком на сім років. Його повноваження припиняються у зв'язку із закінченням строку

його повноважень або смертю. Одна і та ж особа не може обіймати цю посаду два строки підряд.

Директор Національного бюро звільняється з посади в разі: 1) подання письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням; 2) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою; 3) досягнення шістдесяти п'яти років; 4) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я; 5) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим; 6) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно нього; 7) припинення його громадянства України або виїзду на постійне місце проживання за межі України; 8) невідповідності обмеженням щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбаченими Законом України «Про запобігання корупції», [4] встановленим рішенням суду, що набрало законної сили; 9) невчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 10) набуття громадянства іншої держави; 11) наявності висновку комісії з проведення незалежної оцінки (аудиту) діяльності Національного бюро, передбаченої статтею 26 цього Закону, про неефективність діяльності Національного бюро та неналежне виконання обов'язків його Директором.

Директора Національного бюро не може бути звільнено, а указ Президента України про його призначення не може бути скасовано, крім підстав, зазначених у цій частині.

Для забезпечення виконання завдань Національного бюро його Директор утворює своїм рішенням не більше семи територіальних управлінь Національного бюро, юрисдикція яких охоплює визначені в рішенні області України, Автономну Республіку Крим, міста Київ та Севастополь.

Директор Національного бюро, у випадку обґрунтованої необхідності, може утворювати своїм рішенням додаткові територіальні управління Національного бюро у межах області чи Автономної Республіки Крим.

Підсумовуючи викладене слід вказати, що до директора Національного бюро висуваються, як загальні так і специфічні вимоги. Також на законодавчому рівні досить детально регламентована процедура призначення останнього.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2013 р. — № 9-10. — Ст. 474.

2. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
3. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 р. № 1682-VII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

БИЛИЦЯ І. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
кандидат юридичних наук

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ НА ПРОКУРОРІВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗМІЦНЕННЯ

До умов нормальної життєдіяльності прокуратур, безумовно, відносяться їх належне фінансове і матеріальне забезпечення, особливо сучасною оргтехнікою; належний рівень оплати праці та іншого забезпечення. Проте не менш важливішою передумовою згуртованості колективу прокуратури є забезпечення в ній нормального психологічного клімату, який, у свою чергу, є запорукою додержання етичних правил у стосунках між членами колективу.

Визначення психологічного клімату в суспільстві походить від терміна «психологія» як науки і сукупності психічних особливостей соціальної, національної та іншої групи людей [1, с. 72]. У деяких наукових визначеннях під психологічним кліматом у колективі розуміють самопочуття кожної особистості, її задоволення групою, комфортність перебування в ній (Н. Обран-Лембрик), стійкий психологічний настрій, що значною мірою впливає на взаємини людей, їхнє ставлення до праці та навколишнього середовища (Н. Коломінський), атмосферу, домінуючі відносини, думки почуття, настрої, переживання (М. Дяченко, Д. Кандибович), міжособистісні відносини, думки, почуття, настрої, переживання тощо, що впливають на настрій колективу (К. Платонов) [2].

Незважаючи на стилістичні розбіжності, всі ці визначення вірно відображають зміст психологічного клімату в колективі. При цьому слід погодитися з К. Платоновим, що такий клімат формується лише за умов стійкого прояву настроїв і суджень, які можна вважати атмосферою в колективі [2].